

**v
i
j
e
s
t
i**

**DRUŠTVA
BIBLIOTEKARA
ISTRE**

**db
i PULA**

EDNI PRIMJERAK 36

broj 7 / 1987.

~~Scopajta~~
INFO

VIJESTI, glasilo
Društva bibliotekara Istre

Godina VI; broj 7/kolovoz 1987.

Izdavač: DBI Pula

Izdavački savjet:
Mladena Antonijević, Vladimira
Butković, Branimir Crljenko
(predsjednik), Marija Čakić,
Nevenka Defrančeski, Loretta
Gropuzzo, Mladenka Hammer,
Nada Moćan, Marija Petener-
Lorencin, Olivera Radović,
Jelica Šćira i Ester Udovičić-
Vlahović.

Uredništvo:
Boris Biletić (glavni i odgo-
vorni urednik), Branimir
Crljenko, Loretta Gropuzzo,
Marija Petener-Lorencin i
Sanja Triska.

Lektor i korektor:
Boris Biletić

Tehnički urednik:
Vladimir Bilić

Ovitak oblikovao:
Neven Šperanda

Uredništvo ne odgovara za
stručna mišljenja i podatke
iznesene u pojedinim pri-
lozima.

"Vijesti" izlaze dvaput godišnje.

SADRŽAJ

Tema broja: Školske knjižnice

Eti Kalčić: ŠKOLSKE KNJIŽNICE U ISTRI	1
Branimir Crljenko: ŠKOLSKE KNJIŽNICE ILI BIBLIOTEKE BEZ BIBLIOTEKARA	3
Mladena Antonijević: HOĆEMO BIC - NEĆEMO BIC	7
Sanja Triska: KNJIŽNICA O.Š. "SAVO VUKELIĆ" U ROVINJU	9
Izveštaji i obavijesti	
Marija Petener-Lorencin: IZVJEŠTAJ O RADU DBI (1985-87)	12
Olivera Radović: IZVJEŠTAJ O RADU SEKCIJE I AKTIVA ŠKOLSKIH KNJIŽničARA	15
Laudiana Kolić: IZVJEŠTAJ O RADU SEKCIJE ZA NARODNE BIBLIOTEKE	16
Olga Bernaca: IZVJEŠTAJ O RADU SEKCIJE ZA SPE- CIJALNE BIBLIOTEKE	17
Damijana Frančić: IZVJEŠTAJ O RADU SEKCIJE ZA OPĆE- ZNAKSTVENE I VISOKOŠKOLSKE BIBLI- OTEKE	18
PRIJEDLOG PROGRAMA RADA DRUŠTVA BIBLIOTEKARA ISTRE (1987-89)	20
Marija Vrekalo: U POVODU 26. SKUPŠTINE HBD-a, rad Sekcije za narodne knjižnice	21
Laudiana Kolić: PLENUM DRUŠTVA BIBLIOTEKARA RIJEKE ...	23
Damijana Frančić: SASTANAK PREDSTAVNIKA CTK LJUBLJANA S KORISNICIMA	24
Damijana Frančić: PLENUM DRUŠTVA BIBLIOTEKARA RIJEKE	25
Vijesti	
OTVORENA KNJIŽNICA "MATIJA VLAČIĆ ILIRIK"	26
"MORHARIČKA BIBLIOTEKA"	27
"VODIČ KROZ NARODNE I ŠKOLSKE KNJIŽNICE ISTRE"	27
ORGANIZACIJA BESPRIJEKORNA	28
Osobne vijesti	
BORO STIPANOVIĆ	29
NELA NACINOVIĆ	29
BORIS BILETIĆ	29
EPP	
SLUŽBA ZNANSTVENIH INFORMACIJA NSB	31
REFERALNE INFORMACIJE	32
ONLINE INFORMACIJA SLUŽBA	33
PIS - PATENTNA INFORMACIJSKA SLUŽBA	34
OBAVIJESTI O ČLANCIMA IZ PRIRODNIH, BIO- TEHNIČKIH ZNANOSTI I MEDICINE	35
Dodatak: OGLEDNI PRIMJERAK	36

Tema broja: Školske knjižnice

ŠKOLSKE KNJIŽNICE U ISTRI (Kadar, knjižni fondovi, prostor)

U sedam općina Istre djeluje 59 osnovnih škola i 11 centara odgoja i usmjerenog obrazovanja - ukupno 70 škola.

KADAR

U knjižnicama istarskih škola radi 71 osoba. Kvalifikacijska struktura zaposlenog kadra je slijedeća:

- 20 radnika ima VSS, od toga 2 s položenim stručnim ispitom iz bibliotekarstva;
- 46 radnika ima ViSS (VŠS), a 3 su s položenim stručnim ispitom;
- 5 radnika ima BSS, od njih 1 s položenim stručnim ispitom.

U knjižnicama svih osnovnih i srednjih škola Istre svega 23 radnika rade puno radno vrijeme. Polovicu radnog vremena u knjižnicama provodi 13 radnika. Deset sati tjedno u knjižnici rade 4 radnika, osam sati tjedno također 4, šest sati tjedno - 7, četiri sata radi 6 radnika, dva sata tjedno 10 radnika, a čak u četiri škole u knjižnicama se radi po jedan (1) sat tjedno. Položen stručni ispit iz struke ima samo šestoro radnika.

U svih 59 osnovnih škola Istre s punim radnim vremenom u knjižnici zaposleno je svega 15 radnika, dok je u 11 srednjoškolskih centara stanje nešto bolje: puno radno vrijeme u knjižnici radi 8 radnika. Poštujući minimum standarda, u 4 osnovne škole (s 500-700 učenika) trebao bi raditi bibliotekar ili viši knjižničar s punim radnim vremenom, u 9 osnovnih škola valjalo bi da radi jedan radnik s punim radnim vremenom i jedan s polovicom radnog vremena, a u 4 osnovne škole bilo bi nužno da rade 2 bibliotekara ili viša knjižničara - s punim radnim vremenom u dvije smjene.

Od srednjih škola u Istri ima manje od 500 učenika, ali sve -
- sva su veća - imaju više od 5.000 knjiga, stoga bi morale imati po 1 bibliotekara s punim radnim vremenom.

Dva srednjoškolska centra imaju između 500 i 700 učenika te bi i ondje morao biti po 1 bibliotekar s punim radnim vremenom.

Jedan centar morao bi imati 1 bibliotekara s punim radnim vremenom i jednoga s polovicom radnog vremena, dok bi u tri srednjoškolska centra morale biti po 2 bibliotekara s punim radnim vremenom i radom u dvije smjene.

U osnovnim školama Istre školska sprema radnikâ u knjižnicama odgovara standardima (osim u jednoj školi, gdje radi knjižničar sa SSS), dok bibliotekarska znanja (stručne ispite ili bibliotekarstvo na pedagoškim akademijama) ima svega 5 radnika. U knjižnicama osnovnih škola 15 radnika radi puno radno vrijeme, a trebalo bi ih biti najmanje 21. Stupanj stručne spreme, rekli smo, zadovoljava, ali tu ima različitih tj. neodgovarajućih profila (tehnički odgoj, biologija, kemija, glazbeni odgoj itd).

U knjižnicama škola usmjerenoga obrazovanja školska sprema odgovara zahtjevima standarda (jedan magistar bibliotekarstva, 9 s VSS i 1 sa SSS), ali stručni ispit ima samo jedan radnik. Možemo zaključiti da u školskim knjižnicama Istre kadar nema znanja iz bibliotečne djelatnosti niti dovoljno radnoga vremena radi u knjižnicama (samo kao nadopuna fondu sati osnovnoga nastavničkog zanimanja).

Također se vrlo negativno odražuje izrazita fluktuacija kadra u školskim knjižnicama, razmjerno mnogo izostanaka s posla (u mnogim se školama u knjižnicu raspoređuje kadar pred mirovinom, bolesno osoblje ili oni koji nemaju uvjete za rad u nastavi - - propisane Zakonom o odgoju i obrazovanju).

U knjižnicama 59 osnovnih škola Istre zaposleno je 60 radnika s ukupnim fondom od 838 radnih sati, što je jednako radu 20 radnika. Udio radnika na bibliotekarskim zadacima je svega 33,2% što je, držim, porazno.

U 11 srednjih škola u knjižnicama radi 11 radnika s ukupno 543 radna sata, što je jednako radu 6 radnika, a to znači da je udio radnika na bibliotekarskim poslovima - 78,57% radnoga vremena.

KNJIŽNE FONDovi

Od 42 osnovne škole, koje imaju manje od 500 učenika, propisani

minimum od 2.500 knjiga imaju 22 školske knjižnice.

Od 5 srednjih škola s manje od 500 učenika, propisani minimum nemaju 2 knjižnice. Od 17 osnovnih škola, koje imaju više od 500 učenika, propisani minimum knjižnog fonda nemaju 3 škole, a od 6 srednjih škola s više od 500 učenika - propisani minimum knjižnog fonda nemaju 2 knjižnice.

Iz navedenoga možemo zaključiti da, po broju knjiga, stanje u istarskim školama nije tako loše, no kad bismo govorili o strukturi, tj. o primjerenosti knjižnih fondova i stupnju korištenja, zaključak bi bio daleko nepovoljniji.

PROSTOR

Nedostatak prostora, ili prostor na neodgovarajućem mjestu u školi, razlogom je što se, i uz postojeće knjižne fondove i kadar, ni minimum predviđenih programa u knjižnici - tom "srcu škole" - ne može ostvariti. Od ukupno 70 škola u Istri, samo njih 10 imaju po 100 ili nešto više m².

Na kraju želim napomenuti da je Republički komitet za obrazovanje... prihvatio pedagoške standarde - vrstu stručne spreme, normative rada itd. - te su položaj i status školskih bibliotekara sada i zakonski definirani. Na nama je zadatak da učinimo sve kako bi se u školama to i primijenilo.

Eti Kalčić

ŠKOLSKE KNJIŽNICE ILI BIBLIOTEKE BEZ BIBLIOTEKARA

Poslove stručnih bibliotekarskih radnika trebali bi obavljati samo oni koji imaju potrebna stručna znanja. U praksi najčešće nije tako. Zbog niza slabosti s kadrovima u bibliotekarstvu, i nastojanja da se postojeće stanje što prije prevlada, više značajnih skupova bibliotekara u zadnje je vrijeme raspravljalo o profesionalnoj razini rada u našim knjižnicama. Kadrovi u

bibliotekama - bila je tema savjetovanja bibliotekara na skupu uz glavnu proslavu Mjeseca knjige, u studenome 1986. u Obrovcu. I najveći skup bibliotekara SR Hrvatske, 26. godišnja skupština Hrvatskoga bibliotekarskog društva održana 25. i 26. svibnja u Puli, bio je posvećen stručnosti i obrazovanju kadrova kao pretpostavci unapređenja bibliotekarstva u nas.

POMACI SU POTREBNI U PRAKSI

Opća je ocjena da je pomanjkanje kadrova, ali i loša politika upošljavanja, kočnica uspješnom djelovanju bibliotekâ u nas. Zbog tih razloga nam, nerijetko, mnoge knjižnice i nisu bibliotečne ustanove u pravom smislu.

Bez potrebnih stručnih kadrova i s postojećim shvaćanjima da svatko može biti uspješan bibliotekar, te da se "image" bibliotekara stječe već time što se znade otisnuti "ex libris" i napisati inventarski broj, ne može se dospjeti daleko.

Uvriježilo se mišljenje da za obavljanje bibliotečnih poslova nije potrebno bibliotekarsko znanje, niti bibliotekarsko osposobljavanje, te da je to posao koji mogu obavljati i osobe s umanjnim radnim sposobnostima.

Kamo nas mogu dovesti postojeća shvaćanja o tomu što je knjižnica i tko sve može obavljati poslove bibliotekara, neka posvjedoče primjeri iz ZO Rijeka: voditeljica narodne knjižnice u jednom istarskom gradu je prodavačica "Lota" bez stručne spreme, u jednoj školskoj knjižnici knjige izdaje kućni majstor, a prostor jedne otočne narodne knjižnice služi i za izlaganje pokojnika pred pokop!

Zakonodavac je, međutim, bio jasan i neumoljiv. U članu 41 Zakona o bibliotečnoj djelatnosti i bibliotekama kaže se da stručne poslove u knjižnicama obavljaju stručni radnici: knjižničar, viši knjižničar, bibliotekar, viši bibliotekar i bibliotečni savjetnik. I standardi za narodne, znanstvene, sveučilišne, školske, specijalne i druge knjižnice također govore da stručne poslove smiju obavljati samo stručni radnici.

Zakoni i propisi su, dakle, jasni. Formalno je sve sredeno i nema zapreka da se, što se kadrova tiče, sve ne uredi na najbolji mogući način. Pomaci su potrebni u praksi.

JOS IMA ŠKOLA BEZ KNJIŽNICA

Kada je riječ o kadrovima, posebno je teško stanje u najbrojnijima od svih knjižnica - onima školskim. Osim što se i na te biblioteke odnosi Zakon o bibliotečnoj djelatnosti i bibliotekama, u 20. točki Minimuma jugoslavenskih standarda za školske knjižnice stoji da bibliotečno osoblje u školama treba imati istu školsku spremu kao i nastavno osoblje te potrebno stručno obrazovanje. U praksi tek neznatan broj školskih bibliotekara ima potrebnu stručnu naobrazbu. Tako je - uz ostalo - i stoga što je politika zapošljavanja u školskim bibliotekama izraz krivo shvaćene uloge školske knjižnice u odgojno-obrazovnom procesu.

Prema podacima što ih je prikupila radna grupa Hrvatskog bibliotekarskog društva početkom 1987. godine, izvjesno je da je pitanje kadrova najveći među problemima koji su zapreka punom funkcioniranju suvremenih koncepcija o ulozi školske knjižnice u odgojno-obrazovnim zadacima škole.

Iz svih tih dokumenata proizlazi da stanje sa stručnom zastupljenosti kadrova u školskim knjižnicama nije dobro, a poznato je da ostvarenje ambicioznih razvojnih planova, koje imamo za taj tip biblioteka, izravno zavisi prije svega o školovanim bibliotečnim kadrovima.

U osnovnim školama SR Hrvatske, gdje još ima škola bez knjižnica (sic!) i knjižnica s toliko siromašnim zbirakama da ne raspolažu ni najneophodnijom literaturom potrebnom učenicima i nastavnicima, neke biblioteke uopće nemaju radnike koji obavljaju poslove bibliotekara.

CIJELE ZAJEDNICE OPĆINA BEZ IJEDNOG BIBLIOTEČNOG RADNIKA

U 600 knjižnica osnovnih škola, koje su se odazvale anketi što ju je provela spomenuta grupa HBD-a, s punim radnim vremenom bila su 1986. godine uposlana tek 233 radnika, a više od 400 ih je taj posao obavljalo usput. Većina uposlenih u tim knjižnicama ima višu (429) ili visoku (170) stručnu spremu, ali ih 29 ima samo srednje obrazovanje. Od ukupno 659 uposlenih u školskim knjižnicama, samo 67 radnika ima potrebnu bibliotekarsku naobrazbu, a to je tek nešto iznad 10% uposlenih.

Nedostatak stručnih bibliotečnih radnika naročito je nazočan u

centrima usmjerenog obrazovanja. U 150 srednjih škola obuhvaćenih spomenutim upitnikom, u knjižnicama je uposleno 196 radnika. S punim radnim vremenom na bibliotekarskim poslovima radi tek 97 uposlenih. Samo 5 školskih knjižnica nema stalno uposlena radnika. Premda 152 osobe od ukupnoga broja zaposlenih imaju visoku, 32 višu, a samo 8 srednju stručnu spremu, makar u knjižnicama ovih škola rade 4 radnika sa završenim poslijediplomskim studijem, broj stručnih bibliotečnih radnika katastrofalno je nizak, niži nego u osnovnim školama. Radi se o samo 13 bibliotekara ili o svega 6,6% zaposlenih.

Neke sredine osobito su pogođene nedostatkom minimalnoga broja stručnih bibliotekarskih kadrova. Primjerice, u školskim knjižnicama osnovnih i srednjih škola čitavih zajednica općina, kao što su karlovačka, osiječka, sisačka i splitska, među uposlenima nema niti jednoga stručnog bibliotečnog radnika.

Istini za volju, treba reći da stanje sa stručnim bibliotečnim kadrovima nije dobro ni u drugim tipovima knjižnica, ali nigdje nije tako loše kao u onima školskim. Na primjer, u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici, koja je središnja matična biblioteka u Hrvatskoj pa prema Zakonu o bibliotečnoj djelatnosti brine o stručnom obrazovanju i usavršavanju radnika ostalih knjižnica u Republici, od ukupnog broja radnika s visokom stručnom spremom - 37,9% uposlenih nije 1986. godine imalo nikakvo bibliotekarsko obrazovanje.

U općeznanstvenim knjižnicama propisane kvalifikacije imalo je tada 49,5% uposlenih, u specijalnim 31,2% i u fakultetskim samo 19,6%. Najbolje je stanje u narodnim knjižnicama u kojima je, od ukupnog broja zaposlenih, 70% stručnih radnika s nekim od bibliotekarskih zvanja.

TREBAMO STRUČNE, MLADE I STALNE KADROVE

Nedovoljan broj obrazovanih bibliotečnih radnika i loša politika zapošljavanja, temeljne su značajke kadrovskog stanja u školskim knjižnicama danas.

Na mjesta voditelja školskih knjižnica raspoređuju se nerijetko stariji prosvjetni radnici umanjenih radnih sposobnosti, tako da su biblioteke u radnim organizacijama odgoja i obrazovanja ne samo bez stručnoga nego i bez mladog kadra. Kako je - osim toga -

rad u knjižnici shvaćen kao mogućnost dopune fonda sati u nastavi, nestalnost radnika koji rade u njima izrazito je velika, pa se općenito može reći da nestručnost, neodgovornost i veliki odliv kadrova postaju temeljne zapreke pravilom funkcioniranju knjižnice u suvremenoj školi.

Izvrjesno je da bez stručnih, mladih i stalnih bibliotečnih kadrova nećemo tako brzo imati prave knjižnice i suvremene oblike selekcije te širenja informacija, da neće brže krenuti procesi preobrazbe knjižnica u multimedijske centre škola i ona mjesta u odgojno-obrazovnim ustanovama gdje bi se, uz novu informacijsku tehnologiju, odvijali i u didaktičkom smislu novi oblici nastavnog rada.

Treba prekinuti s praksom nepoštivanja zakonskih obveza o stjecanju bibliotekarskih zvanja kao uvjetu za obavljanje poslova u knjižnici, i stvoriti društvenu klimu koja bi uklonila shvaćanja da poslove bibliotekara može i smije obavljati svatko.

Zbog svega toga, naravno je očekivati mjere koje će izmijeniti dosadašnju praksu upošljavanja i tako stvoriti pretpostavke za osuvremenjivanje zadaće koju bibliotečno-informacijska djelatnost treba imati u suvremenoj školi.

Branimir Crljenko

HOĆEMO BIC - NEĆEMO BIC

(ili - dokle smo stigli u preobrazbi školskih knjižnica)

Možda bi na početku ovoga napisa opet trebalo ponoviti riječi drugarice Majde Petuh, koja reče da se o knjižničarima malo ili gotovo ništa ne piše. Prije oko godinu dana, pojavila su se, gotovo stidljivo, dva do tri napisa u "Školskim novinama" - i to je sve. Šute knjižničari, nastavnici, savjetnici i svi oni koji bi trebali brinuti o provođenju reforme osnovne škole, ostvarivanju novoga nastavnog programa, odnosno o fakultativnoj i izbor-

noj nastavi - što je povezano s transformacijom i ulogom knjižnice. Šute i oni koji bi trebali osigurati materijalnu osnovu bez koje se sve ovo ne bi moglo provesti.

Ipak, čini mi se, imalo bi se što reći i napisati. Treba progovoriti o problemima na koje nailazi ideja o preobrazbi knjižnice. A problema ima. Jedan od najvažnijih jest - prostor. Bez određenog prostora ne može se ni zamisliti ostvarenje multimedijskog centra. Da li se u većini škola može nešto učiniti u postojećim prostornim uvjetima? Svakako da može. Potrebna je samo dobra volja i što manje privatizacije učionica i kabineta, jer neki od kolega nastavnika smatraju da je pravo na kabinet u kojem održavaju nastavu - neprikosnoveno, i ne vide opći interes cjelokupnog odgojno-obrazovnog procesa.

Koliko smo svi mi spremni na dijalog, za raspravu o tomu što je to PIC? Hoćemo li zaista njime unaprijediti nastavu? Da li time gubimo učionicu ili ćemo, ako jednu ustupimo, dobiti pet do šest novih učionica? Jesmo li spremni za timski rad u kojem bi se zahtijevala veća angažiranost i širina znanja? Hoćemo li učiniti to da učenik zaista postane subjekt u nastavi, onaj koji će pitati ili sâm doći do informacije - istraživanjem? Jesmo li za to da nastavnik bude savjetnik, zajedno sa stručnom službom škole? Što smo učinili da učenika naučimo kako se uči i koliko smo ga osposobili za permanentno obrazovanje? Šva se ta pitanja nameću i treba ih razjasniti.

No, izgleda da se led ipak polako topi, osobito ako se na sjednici nastavničkog vijeća škole iznese plan transformacije, kada tako svi čuju za novost. Vjerojatno će trebati još vremena dok svi, od uprave do tehničkog osoblja, prihvate knjižnicu kao centar koji se ne smije zaobići ni u jednoj akciji, kako se to sada događa.

A događa se da se plan preobrazbe knjižnicâ shvaća kao nešto "futurističko" - daleko i neostvarivo. Koliko je knjižnica potrebna mogu potvrditi učenici koji neprestano zalaze u nju, tražeći obavijesti, proširujući svoja znanja i osposobljavajući se za samostalno služenje knjigom. Prostoriju (u konkretnom primjeru - od 37 m², u pulskoj O.š. "Ivo Lola Ribar") smatraju svojom, ondje mogu doći u svako doba i osjeđati se ugodno; mogu predlagati nabavku neobvezne lektire, a knjižničar za njih nije strana

osoba. Šteta što knjižnica ne može odjednom primiti sve učenike koji u njoj žele raditi i čitati.

Nije mi cilj da ovdje obrazložem zadatke knjižnice ili BIC-a. Lijepo je to napisano u Standardima, a i drug Kastropil - savjetnik iz Splita - mnogo je pomogao svojim napisom o njihovu planu transformacije knjižnice.

Vjerujem da dijelim mišljenje svih knjižničara ako kažem da nam je neophodno potreban savjetnik koji bi nam savjetima pomogao u radu. Možda bi i savjetnici ostalih predmeta, kako to čine savjetnici hrvatskoga ili srpskog jezika, mogli mnogo učiniti na svojim aktivima, tumačeći važnost knjižnice - odnosno BIC-a. Jer, knjižničari se ne mogu boriti sami. Dobro reče drugarica Veronika Čelić-Tica: "...Želim Vam puno snage i sreće u realizaciji Vašeg projekta..." Eto, baš ta snaga je potrebna, a snaga - to smo svi mi radni ljudi u školi.

Kolegice i kolege, vi koji ste osnovali bibliotečno-informacijske centre, javite se! Sigurno već imate iskustva. Opišite svoj rad i na taj način pružite podršku ostalima!

I, na kraju, mnogi će reći da su ovo sve poznate stvari, da nema ničega novog. Točno. Ali to su problemi s kojima se susrećemo, o kojima treba govoriti i rješavati ih uz pomoć zajednice.

Mladena Antonijević

KNJIŽNICA OSNOVNE ŠKOLE "SAVO VUKELIĆ" U ROVINJU

U Osnovnoj školi "Savo Vukelić" u Rovinju djeluje mala školska knjižnica i to u veoma teškim uvjetima. Zapravo nema niti jednoga elementa u kojem se stanje knjižnice slaže s bibliotečnim standardom. Prema broju učenika (oko 1000 u matičnoj školi), knjižnica bi trebala zapošljavati dva čovjeka s punim radnim vremenom. Prostor u kojem bi se odvijale aktivnosti knjižnice trebao bi, sa čitaoničkim dijelom, iznositi najmanje 60 m², a knjižni fond tre-

bao bi brojati oko 10.000 svezaka. Nažalost, sve to nije tako.

Kada se prije 13 godina gradila školska zgrada, u jednom je trenutku ponestalo novaca pa je jednostavno izostavljeno krilo zgrade u kojem je trebala biti knjižnica.

Skroman knjižni fond od oko 5.000 svezaka smješten je u prostoru koji je prvotno bio namijenjen odlaganju učila i raznih pomagala za nastavu materinskog jezika. U tom prostoru, od svega 15 m², na 80 dužnih metara polica i danas je smješten gotovo isti knjižni fond.

Od izgradnje škole, u obnovu knjižnoga fonda nije uloženo gotovo ništa. Mislím da nije potrebno naglašavati da je taj knjižni fond sada u velikoj mjeri neodgovarajući s obzirom na zahtjeve raznih nastavnih područja, tim više što stručne literature - sadržajem dostupne učeničkom uzrastu - gotovo da i nema. Izbor lektire je nešto bolji, iako ni on u potpunosti ne zadovoljuje, a postojeća pedagoška literatura gotovo je sasvim zastarjela.

Bit problema krila se vjerojatno i u tomu što su 11 godina knjižnicu vodili ljudi koji su se, doduše, trudili da taj posao rade koliko-toliko dobro, ali to je ipak bila samo nadopuna njihova osnovnog zanimanja (nažalost, još i danas popularno tzv "krpanje norme").

Prašnjava hrpa knjigâ bez reda naslagana u police, koju sam prije dvije godine ondje zatekla, djelovala je prilično otužno. Prvi posao bio je da to barem poslažem nekim redom, a zatim uvedem u nove inventarne knjige, jer stare su bile u potpunom neredu (u nekima po dva niza brojeva, u istoj knjizi časopisi i stručna pedagoška literatura...). Svaki nastavnik koji je tamo radio imao je svoj način rada.

Iako pola radnoga vremena provodim u knjižnici, ne mogu reći da sam posve zadovoljna. Uspjela sam nabaviti oko 500 novih knjiga, ali najveći problem predstavlja prostor i nemogućnost boljšega usklađivanja rada u nastavi s radom u knjižnici. Budući da predajem u obje smjene, rad u knjižnici često je iscjepljan, a to nije dobro ni zbog učenika, kojima je teško da se naviknu na svakodnevno drugačije radno vrijeme.

Zbog minimalnog prostora, aktivnost knjižnice svela se gotovo is-

ključivo na posudbu knjigâ, iako kod učenika postoji želja i za drugim aktivnostima. Pa ipak, kako kod učenika razviti ljubav prema knjizi, kako da steknu čitalačke navike ili se nauče služiti knjižnicom, katalogima i enciklopedijama, kad im pri prvom - najvažnijem susretu s knjigom i knjižnicom možemo pružiti tako malo?!

Iskreno se nadam da sva obećanja, koja su u posljednje vrijeme data glede izgradnje toga izgubljenog dijela naše škole, neće biti prazna, te da će naši učenici dobiti taj prijeko potreban prostor.

Sanja Triska

I z v j e š t a j i i o b a v i j e s t i

IZVJEŠTAJ O RADU DRUŠTVA BIBLIOTEKARA ISTRE

(svibanj 1985 - travanj 1987) - Pula, 23. travnja 1987.

UVOD

U protekle dvije godine Društvo bibliotekara Istre nastojalo je ostvariti program zacrtan 1985. godine na izbornoj skupštini. Naravno da sve nije bilo moguće ostvariti, iz jednostavnog razloga što je za takav program trebalo osigurati daleko veća sredstva od raspoloživih. Drugi je razlog bio taj što se na republičkoj razini nisu uspjele razlučiti određene stvari - od izuzetne važnosti za naše djelovanje, i ne samo za nas već i za djelatnost kao takvu. Prije svega, još nije donijet novi Zakon o bibliotečnoj djelatnosti, još uvijek nije dorečen BIS te nije razgraničen rad Matične službe od rada Društva bibliotekara, pa se događa da se neke stvari ponavljaju, planiraju na dvije strane - odnosno, da se na iste stvari drugačije gleda. Stav je ovoga Predsjedništva uvijek bio da ova dva tijela moraju usko surađivati, dogovarati akcije kako bi se postigli što bolji rezultati. Nažalost, nije uvijek tako.

Rad našeg Društva, kao i svih regionalnih društava, usko je povezan s radom Hrvatskoga bibliotekarskog društva. Naš je zastupnik prisutan u Predsjedništvu HBD-a, a predsjednici naših sekcija u sekcijama HBD-a. Na razini Hrvatskoga bibliotekarskog društva formiran je veći broj komisija u koje su također ušli naši predstavnici. No, i rad ovih tijela ograničen je sredstvima. Mislimo da su u tom radu naši predstavnici-delegati bili aktivni.

Svakako valja spomenuti i Društvo bibliotekara Rijeke s kojim smo uspostavili lijepu suradnju koju treba dalje njegovati, jer se zajedničkim nastupom mogu ostvariti bolji i jeftiniji programi.

OSTVARENI DIO PROGRAMA

Društvo bibliotekara Istre je u 1986. godini imalo 47 članova

iz cijele Istre. Međutim, mogli bismo ih nabrojati još desetak koji su bili aktivni, ali nisu formalno uplatili članarinu pa se po Statutu ne mogu smatrati članovima Društva. Broj nam pokazuje kako se članstvo iz godine u godinu širi i da smo zainteresirani učiniti znatne pomake u našoj djelatnosti. Zato smo rad usmjerili na one programe čije bi ostvarenje, po mišljenju Predsjedništva, bilo najpotrebnije.

1. Prije svega, donijeli smo novi Statut, prihvaćen od Sekretarijata za opću upravu Zajednice općina Rijeka... Na temelju Statuta izvršena je registracija Društva, 18. ožujka 1986..., u skladu s mišljenjem Republičke konferencije SSRN-a.

2. Donosili smo jednogodišnje programe rada i financijske planove, na osnovi kojih smo ušli u financijske planove skoro svih istarskih općina - s izuzetkom Labina i Buja. Također smo uspješno dobili dvokratnu pomoć Brodogradilišta "Uljanik". Bez sredstava, rad Društva bio bi vrlo ograničen, a na nama je da u vlastitim općinama i SIZ-ovima radimo na dodjeli značajnijih sredstava, kako bismo proširili našu djelatnost.

3. Održali smo seminar koji je dijelom bio stručnoga a dijelom plenarnog karaktera. U prvome dijelu obradili smo - skraćeni kataložni zapis, a u drugome - pitanje kadrova u bibliotečnoj djelatnosti... Seminar pod naslovom "Obrada audiovizualne i ostale neknjižne građe" planirali smo bili za početak ove godine, ali je zbog niza okolnosti prebačen za jesensko razdoblje. Zaključke s navedenoga seminara dostavili smo svim školama u Istri, kao i samostalnim bibliotekama, PPS-u Rijeka, HBD-u, istarskim SIZ-ovima kulture i obrazovanja.

4. Članovi našega Društva prisustvovali su ili aktivno sudjelovali u radu brojnih stručnih skupova bibliotekara i informatičara, kao i u radu HBD-a - bilo kao stalni članovi, zastupnici ili gosti...

Informacije o tih skupova prenijete su članstvu posredstvom Predsjedništva, u pismenom obliku ili na stranicama "Vijesti DFI". Dva naslova nekoliko skupova: "Obrazovanje korisnika za istraživački rad", "Centralna tehnička knjižnica i korisnici usluga", "Edukacija korisnika", "Funkcija biblioteka i bibliotečnih radnika u suvremenom društvu", "Jedinstveni pristup bibliotečnom priručniku za kompjutersku obradu podataka" i sl.

Bilo je skupova na kojima, zbog financijskih nemogućnosti nismo mogli sudjelovati, a bili su doista zanimljivi i na jugoslavenskoj razini.

5. Pružali smo stručnu pomoć u radu, kao i prilikom pripreme stručnih ispita.

6. Pratili smo izlaženje novih stručnih i znanstvenih publikacija i redovno obavještavali članstvo.

7. Izdali smo dva broja "Vijesti" (6 i 7)...

8. Pokrenuli smo akciju za održavanje 26. skupštine Hrvatskoga bibliotekarskog društva u Puli...

NEOSTVARENI DIO PROGRAMA

1. Nismo organizirali prodajne izložbe knjiga.

2. Svojim programom nismo sudjelovali na otvorenju knjižnice u Rovinju, ali je predstavnik prisustvovao službenom otvorenju.

3. Nismo proslavili 30. obljetnicu postojanja Društva, kao što nismo ni mijenjali njegov naziv.

Što se točaka 1. i 2. tiče, nije nam se za to pružila mogućnost, a pod t. 3 - nismo stigli niti mogli. Istražujući postojeću, skromnu dokumentaciju, nismo mogli sa sigurnošću utvrditi da li se radi o 30. godišnjici postojanja. Što se promjene naziva tiče, možemo reći da je tada registracija Društva već bila u toku te je bilo kasno nešto učiniti. U pitanju je bilo djelovanje Društva.

Može se na koncu zaključiti da smo, koliko je bilo moguće, nastojali aktivirati članstvo i pokrenuti brojne aktivnosti, osobito pronaći rješenje financiranja Društva - jer od godišnje članarine ne možemo podmiriti ni osnovne troškove u radu Društva. Vjerujem da možemo biti zadovoljni ostvarenim dijelom programa i da u narednom dvogodišnjem razdoblju moramo nastaviti s radom, proširiti ga i obogatiti, te stvoriti nove izvore prihoda kako bi nam rezultati bili još bolji i vidljiviji.

Marija Petener-Lorencić

IZVJEŠTAJ O RADU SEKCIJE I AKTIVA ŠKOLSKIH KNJIŽNIČARA

(svibanj 1985 - travanj 1987)

U navedenom razdoblju Aktiv školskih knjižničara održao je šest sastanaka na kojima su razmatrana slijedeća pitanja:

- poslovi i zadaci voditelja školskih knjižnica - temelji izvedbenih programa;
- radno vrijeme knjižničara;
- problemi iz svakodnevne prakse;
- transformacija školske knjižnice u BIC;
- uloga knjižnice u ostvarivanju načela korelacije unutar jezično-umjetničkog odgojno-obrazovnog područja;
- primjedbe na Pedagoški standard odgoja i obrazovanja općine Pula;
- kataloizacija nastavnih sredstava i učila.

Većinu problema kojima smo se bavili uspješni smo riješiti. Donekle smo izjednačili programe rada, a većina knjižničara zalaže se za preobrazbu knjižnice u BIC.

Što se radnoga vremena tiče, smatramo da je pitanje riješeno, premda još postoje škole u kojima nemaju pravilan stav prema radu i radnom vremenu knjižničara.

Velik broj knjižnica nastoji se uklopiti u nastavni proces, odnosno pratiti novi program u okviru vlastitih mogućnosti. Ovdje se najbolji rezultati postižu na polju odgojno-obrazovnog rada unutar jezično-umjetničkog područja.

Osim pitanja vezanih za odgojno-obrazovni rad, bavili smo se i stručnim problemima: inventurizacijom, kataloizacijom knjižne i neknjižne građe i sl. Veliku pomoć u rješavanju stručnih problema pružili su nam radnici Naučne biblioteke na zajedničkim seminarima i osobno. Posebno valja istaknuti seminar održan 19. studenoga 1986. s kojeg su upućeni Zaključci direktorima škola, a što bi - nadamo se - moglo pozitivno utjecati na status knjižnice i položaj knjižničara u osnovnoj školi.

Naša Sekcija aktivno sudjeluje u radu Sekcije za školske biblioteke pri HSD-u u Zagrebu. Prisustvovali smo ovim sastancima Sekcije između dvije skupštine i radom doprinijeli rasvjetljavanju nekih problema.

Smatramo da je naša Sekcija imala uspjeha u radu, a za postizanje boljih rezultata predlažemo čvršću povezanost i suradnju knjižnicâ srednjih i osnovnih škola.

Olivera Radović

IZVJEŠTAJ O RADU SEKCIJE ZA NARODNE BIBLIOTEKE
(svibanj 1985 - travanj 1987)

U proteklom razdoblju Sekcija za narodne biblioteke nije se sastala. Unatoč tome, pratili smo rad drugih narodnih biblioteka. Pomogli smo sređivati bibliotečnu građu predotvorenje knjižnicâ u Poreču, Pazinu i Rovinju.

Pratili smo rad Sekcije za narodne biblioteke HBD-a. Sekcija je 9. ožujka 1987. održala sastanak u Zagrebu; poziv za sastanak nije nam dostavljen, vjerojatno greškom, a naknadno je - u skladu s ondje donijetim zaključkom - dostavljen Izvještaj o održanim seminarima u vezi s izgradnjom BIS-a općine. Dogovoreno je, naime, da se seminar održi po regijama, odnosno u središtima zajednicâ općina za dotično područje, a u većim ZO (Split i Rijeka) da se seminar održi u dva navrata. Tako su posebna zaduženja za organizaciju seminarâ po regijama, osim regionalnih matičnih biblioteka, imali i komiteti za društvene djelatnosti ZO - bez čijega zauzimanja zacijelo ne bi bilo moguće organizirati niti održati seminare. Cilj seminarâ bio je osposobiti radne grupe općina za izradu programa izgradnje i razvoja BIS-a pojedinih općina. Seminar nije održan jedino za našu ZO, ali valja vjerovati da će do njega doći.

Vjerujemo da ćemo i dalje surađivati s ostalim knjižnicama, rješavati zajedničke probleme, a sve s ciljem jačanja cjelokupne bibliotečne djelatnosti.

Laudiana Kolić

IZVJEŠTAJ O RADU SEKCIJE ZA SPECIJALNE BIBLIOTEKE
 (1986 - 1987)

Sekcija za specijalne biblioteke nije se u proteklom mandatu sastala, ali se rad odvijao prateći djelovanje Sekcije za specijalne biblioteke Hrvatskoga bibliotekarskog društva. Problematika kojom se ova Sekcija bavi uglavnom su standardi u bibliotekarstvu i dokumentaciji, počevši od vrste, strukture i opsega fondova do vrste obrade i informacijskih instrumenata. Ova problematika, kao i uloga specijalnih biblioteka u unapređivanju društvenoga i gospodarskog razvitka, te pravci daljnjeg razvoja specijalnog bibliotekarstva, posebno je istaknuta u radu Sekcije na XI. skupštini SBDJ u Ohridu - od 24. do 26. travnja 1986. godine.

Rad sekcija za specijalne biblioteke, i problematika kojom se one bave, očita je iz materijala dobivenih sa sastanka Sekcije za specijalne biblioteke HBD-a - održanoga u INA-Razvoju i istraživanju (Indok služba), dana 17. prosinca 1986. u Zagrebu. Prisutni su upoznati s radom INDOK službe INA-Razvoja i istraživanja - demonstracijom UNIDAS sustava na terminalu. Prikazan je pregled postojećih standarda u bibliotekarstvu i dokumentaciji koji se smatraju zastarjelima, jer su prihvaćeni još 1975. na VI. skupštini u Sarajevu, te ih valja što hitnije revidirati. To je ovom prilikom, kao i na Ohridu, naglašeno kao glavni zadatak. Nacrte revidiranih standarda treba raspraviti u republičkim i pokrajinskim bibliotekarskim društvima. Nakon usvajanja, standarde treba nastojati registrirati u Saveznom uredu za patente - da tako postanu obvezna.

Istaknuto je da valja riješiti i slijedeća pitanja: da li standard treba biti minimalan - s obzirom na jugoslavenske prilike; da li da bude kvalitativan ili kvantitativan; za koja područja bibliotečnog poslovanja ga treba donositi (npr. organizacija, upravljanje, kadrovi - u vezi s obvezom permanentnog obrazovanja, prostor, oprema, standardi obrade itd. Zaključeno je da bi se trebalo povezati s kolegama iz SR Slovenije i vidjeti u kojoj se fazi revizije oni nalaze.

Proizlazi, a to je i jedan od zaključaka rasprave na zagrebač-

kom sastanku, da postoji potreba za održavanjem savjetovanja iz područja specijalnih biblioteka.

Smatram da je navedena problematika prisutna u radu svih specijalnih biblioteka, no predstavnici istih - mahom zbog nedostatka sredstava - ne mogu prisustvovati svim sastancima udaljenim od mjesta službovanja, pa tako ne mogu dati svoj puni doprinos boljem i bržem rješavanju problema u vlastitim sredinama.

Olga Bernaca

IZVJEŠTAJ O RADU SEKCIJE ZA OPĆEZNANSTVENE I VISOKOŠKOLSKE BIBLIOTEKE DBI (1985 - 1987)

Prijedlog plana rada Sekcije na razini HBD-a glasi:

1. Na republičkoj razini pokrenuti pitanje financiranja općeznanstvenih biblioteka.
2. Organizirati raspravu o obveznom primjerku, s ciljem racionalizacije i dovođenja ove ustanove u stanje stvarne djelatnosti.
3. Organizirati raspravu o statusu biblioteka i bibliotečnog osoblja u obnovi visokoškolskih ustanova u SRH, uz sudjelovanje bibliotekara fakultetskih biblioteka.
4. Razraditi Pravidnik o poslovanju visokoškolskih biblioteka, s ciljem da se spriječi privatizacija bibliotečnih fondova od pojedinaca.
5. Povezati biblioteke u djelatvorne, tematski povezane pod-sustave, a da bi se stvorila osnova bibliotečno-informacijskog sistema.
6. Poticati rad na jedinstvenoj stručnoj obradbi bibliotečne građe, primjenom međunarodnih standarda.
7. Suradnjom općeznanstvenih, visokoškolskih te bibliotekâ pojedinih fakulteta, pristupiti organiziranom obrazovanju korisnika (studenata).
8. Nastaviti rad na izradbi republičkih standarda za općeznan-

stvene i visokoškolske biblioteke.

- Pitanja pod 1 i 2, o financiranju općeznanstvenih knjižnica i o pokretanju rasprave o obveznom primjerku, trebalo je raspraviti na Savjetu za biblioteke SRH.

- Sekcija je, uz pomoć DB Rijeke, priredila savjetovanje o ulozi visokoškolskih knjižnica u nastavnom i znanstveno-istraživačkom radu na fakultetima.

- Za izradu Pravilnika o poslovanju visokoškolske biblioteke, dostavili smo predsjedniku Sekcije u Rijeci pravilnike bibliotekâ Pedagoškog fakulteta i SET-a iz Pule - kako bi bio izrađen ogledni primjerak za fakultete.

- Povezivanje bibliotekâ u podsistem, jedinstvena obrada građe i izrada republičkih standarda - dugoročni su zadaci izvršenje kojih treba ostvariti u okviru HBD-a.

- O organiziranom obrazovanju korisnikâ, DB Rijeka nedavno je održalo plenum na komu su kolege iznijeli svoja iskustva i metodologiju rada s predškolskim uzrastom u narodnim bibliotekama - do onih na poslijediplomskom studiju. Uz to, NB Rijeka je, u suradnji s tamošnjim Pedagoškim fakultetom, pokrenula eksperimentalno obrazovanje studenata i testiranje - kao uvjet za polaganje semestra. Rezultat je pokazao da je to za 95% studenata bilo prvo obrazovanje o biblioteci. Suradnja se i ove godine nastavlja. Od naše Sekcije zatraženo je mišljenje i eventualna nadopuna programa, što smo i obavili, kako slijedi.

Razrada predavanja pri vođenju kroz NB Pula i obavijesti o INDOK službama, za studente:

I.

- što je biblioteka, mreža bibliotekâ u Jugoslaviji, svrha NB, službe NB, obvezni primjerak;

- historijat NB;
- svi katalozi, (srednje tablice UDK), signature i smještaj;
- priručna zbirka, povijest knjige, zaštita, laminacija;
- obilazak spremišta (papir, uvez, ekslibris);

II.

- informativna služba - rješava zahtjeve za istraživanje izvornâ literature u biblioteci (katalozi, bibliografije, priručna dokumentacija);
- bibliografije - nacionalne i specijalne; centralni katalozi;

- zahtjevi specijalnim bibliotekama za retrospektivna pretraživanja baza podataka (kompjutorski ispis. DIALOG);
- selektivna diseminacija informacija.

III. Metode znanstvenog rada;

- oblici znanstvenih radova,
- primarne i sekundarne publikacije,
- koncepcija znanstvenog članka,
- klasifikacije,
- deskriptori i tezaursi,
- referatni časopisi,
- signalne informacije.

Za vježbe u traženju materijala postavljeni su zadaci:

- Nađite signaturu za knjige...
- Nađite stručnu oznaku za knjige...
- Pronađite 3 časopisa iz vaše struke u Bibliografiji Jugoslavije. Serijske publikacije...
- Pronađite 3 nekvantna članka u Bibliografiji Jugoslavije. Članci i prilozi u časopisima. Serija B...
- Pretražite predmetni registar bibliografije za stvaranje vaše tematske bibliografije.
- Odredite ključne riječi u npr. izvornom znanstvenom članku u časopisu, te naknadno usporedite...

Damijana Frančić

PRIJEDLOG PROGRAMA RADA DRUŠTVA BIBLIOTEKARA ISTRE (za razdoblje od 1987. do 1989)

Programom rada za naredno razdoblje treba obuhvatiti niz aktivnosti Društva bibliotekara Istre, kojima je cilj daljnja potvrda Društva, unapređivanje bibliotekarske struke te uključivanje članova Društva u zajedničku akciju glede izgradnje bibliotečno-informacijskog sistema i postupne preobrazbe postojećih biblioteka.

teka u bibliotečno-informacijske centre za opće potrebe društva.

U sklopu programa rada Društva predviđamo sljedeće:

1. Predavanja iz područja bibliotekarstva, dokumentacijskih znanosti, informatike i drugih stručnih područja - s ciljem upoznavanja članova Društva s aktualnim pitanjima i problemima, te novinama iz teorije i prakse bibliotekarstva i informacijskih znanosti.
2. Održavanje stručnih seminara i savjetovanja.
3. Pružanje stručne pomoći novozaposlenim radnicima, kao i prilikom polaganja stručnih ispita.
4. Praćenje novih publikacija iz područja bibliotekarstva, dokumentacije i informatike, i o tomu obavještavati članstvo.
5. Izdavanje dva godišnja broja "Vijesti DBI".
6. Što više razviti sekcijski rad.
7. Sudjelovati u radu Hrvatskoga bibliotekarskog društva i nastaviti suradnju s Društvom bibliotekara Rijeke, kao i s ostalim regionalnim društvima.
8. Prisustvovati svim važnijim skupovima bibliotekara regije, Hrvatske i Jugoslavije.
9. Aktivno se uključivati u obilježavanje značajnih obljetnica iz naše kulturne i revolucionarne prošlosti.
10. Raditi na povezivanju članstva i njegovu uključivanju u rad Društva.

U POVODU 26. SKUPŠTINE HRVATSKOGA BIBLIOTEKARSKOG DRUŠTVA

Rad Sekcije za narodne knjižnice. Pula, 25. svibnja 1987.

Sekcija za narodne knjižnice HBD-a imala je u svom programu zadatak da obradi dječje knjižnice u SR Hrvatskoj. Pored analize sadržaja rada u dječjim knjižnicama u proteklom 30-godišnjem razdoblju, stručni tim bibliotekara iz Zagreba iznio je i prijedloge za standarde - pomoću kojih bi se poboljšali sadašnji uvjeti rada u dječjim knjižnicama, a pedagoškim aktivnostima pružila mogućnost bržega razvoja. Normativi bi, u širem smislu, određivali što to dječja knjižnica treba obavljati u sklopu svoga programa,

a što se odnosi na pedagoško-animatorski rad.

S obzirom da dječje knjižnice širom SRH stvaraju i ostvaruju godišnje programe u skladu s mogućnostima, posljedica takvoga rada je kvantitativna i kvalitativna neujednačenost pedagoško-animatorskih akcija.

Dječje knjižnice u Hrvatskoj osnivane su koncem šezdesetih godina. Već tada, na IV. kongresu bibliotekara Jugoslavije 1959, dogovoreno je da pristup knjizi u narodnim knjižnicama bude slobodan. Bio je to revolucionaran čin za bibliotečnu djelatnost. Danas suvremena dječja knjižnica mora ispunjavati mnoge druge uvjete da bi odgovarala svim zahtjevima koje društvo postavlja pred tu kulturnu i odgojno-obrazovnu ustanovu.

Bez standarda za prostor i opremljenost (didaktičkim i AV pomagalicama), te bez standarda o profilu stručnih radnika u dječjoj knjižnici, u većini slučajeva neće biti moguće posve ostvariti programe niti zahtjeve suvremenih čitatelja.

Dječja knjižnica Općinske knjižnice i čitaonice iz Pule pozdravlja ovakav pristup te podržava nastojanja i prijedloge Sekcije za narodne knjižnice HBD-a.

U dječjim knjižnicama stasaju mali čitatelji, ondje se postaje pravim čitaocem i budućim korisnikom suvremena bibliotečno-informacijskog centra.

Pozornost koju je Sekcija za narodne knjižnice HBD-a na svojoj posljednjoj skupštini posvetila dječjim knjižnicama trebala bi u skoroj budućnosti uroditi plodom.

Marija Vreka'o

+ + +

PLENUM DRUŠTVA BIBLIOTEKARA RIJEKE, 19. rujna 1986.

Kolege iz Nacionalne i sveučilišne biblioteke iz Zagreba predložili su svoju viziju razrade programa kompjutorizacije NSB-a, na koji bi se povezale matične biblioteke u Hrvatskoj. Standardizacija je nužna. Publikacija koja se danas obrađuje na 10.000 mjesta u Jugoslaviji, obrađivala bi se samo jednom. NSB je, zbog troškova, postupno ušla u ovaj program; godine 1980. započeli su s bibliografsko-kataložnom obradom. Usljedila je klasifikacija, zatim prijem građe, akcesija, cirkulacija te bi posljednje kompjutorizirali specijalizirane baze podataka (poput Istriake ili Adriatike).

Mreža bi se, od zagrebačke regije, proširila na regionalne centre (NB) te međurepublička središta (BIS SFRJ), sve do uključivanja u strane baze podataka.

Cilj kompjutorizacije je - olakšavanje i ubrzavanje obradbe, lakše i brže informiranje uz nove mogućnosti; bibliotekarski kadar tako bi se oslobodio prepisivanja, a rad bi bio kvalitetniji. Katalogizaciju na izvoru treba obavljati u regionalnim bibliotekama.

Preporuča se da osnovne škole nabave računala "Orao", srednje škole - "Apple", a fakultetima je dozvoljena različita oprema. NSB, pak, obavlja edukaciju bibliotekara za rad na računalu.

Drugi dio skupa održan je u INDOK centru INE Rafinerije Rijeka, čiji je terminal povezan sa središnjim procesorom INE u Zagrebu. Prisustvovali smo demonstraciji upisa bibliografskih podataka i pretraživanju po ključnim riječima.

Uspostavljena je veza s kompjutorom u NSB, no na upit - mogu li obaviti retrospektivno istraživanje npr. za spašavanje na moru, odgovor je bio da deskriptore još ne unose u bazu pa tako pretraživanja još nisu moguća.

Laudiana Kolić

SASTANAK PREDSTAVNIKA CTK LJUBLJANA S KORISNICIMA, 12. prosinca 1986.

Ljubljanski sastanak održan je s korisnicima - INDOK centrima poslovnih sistema.

CTK, Centralna tehniška knjižnica, sveučilišna je biblioteka, specijalizirana za tehničke i prirodoslovne znanosti - velikoga ugleda u Jugoslaviji i s razvijenim europskim i svjetskim poslovnim vezama.

Dana 1. siječnja 1987. CTK je prešla na nov način rada: u roku od godine dana cjelokupno će poslovanje knjižnice biti kompjutorizirano pomoću 3 podsistema:

- stručni za protok znanstvenih obavijesti;
- za povezivanje rada;
- za materijalno-financijsko poslovanje.

Tako uređena CTK spremna je za povezivanje s drugim INDOK centrima. Iz Hrvatske su sastanku prisustvovali predstavnici "Rade Končara", IRE i Tehničkoga fakulteta iz Rijeke, "Đure Dakovića". Naučne biblioteke iz Pule te (neslužbeno) predstavnici USB-e. Složili su se sa činjenicom da, ukoliko ne budu pratili razvoj CTK-e, korisnici od nje neće imati velike koristi.

Sustav **polazi** od selektivne diseminacije informacije; novost je da se horizontalno povezuju vrste gradiva (članci, disertacije...), a velik je značaj ažurnih centralnih kataloga. Postoji problem što kadrovi ne razmišljaju informacijskom logikom, a bitan je proces rada. U drugoj će se fazi testirati stvarni podaci - tada je potrebno u međubibliotečnu posudbu uključiti nekonvencionalne publikacije, a važno je kako će biti generirane pojedine baze podataka. U trećoj fazi postat će važne veze s pojedinim privrednim granama (nosilac grane sâm mora strukturirati svoju piramidu prema dolje, npr. automobilska industrija).

Uza sve, potrebna je društvena podrška, jer nema koristi ako se samo za neke djelatnosti bude išlo u tako velike projekte.

Damijana Frančić

PLENUM DRUŠTVA BIBLIOTEKARA RIJEKE, 19. ožujka 1987.

Na skupu se raspravljalo o obrazovanju korisnika u bibliotekama. Kolege iz Rijeke i zagrebački gosti sustavno su i metodički iznijeli svoja iskustva i zapažanja o tom problemu. Na skupštini HBD-a u Zadru 1985, u srednjoročni program do 1990. ušao je i plan edukacije korisnikâ u bibliotekama. Niti jedna nacionalna biblioteka Jugoslavije nema tiskani vodič ni razradene programe za stalne posjete studenata.

Obrazovanje počinje u narodnim bibliotekama - od predškolskoga uzrasta, preko školskoga, srednje dobi do odraslih. Slično je u osnovnim i srednjim škola, gdje do izražaja dolazi zajednički rad bibliotekarâ i nastavnikâ.

U Zagrebu su Obrazovni centar za jezike, PF i NSB izveli pokus za srednje škole, povezan s predmetom - metode znanstvenoga rada, i o tome će napraviti priručnik za nastavnike i bibliotekare (učenici su za seminarski rad, primjerice, izrađivali tematske bibliografije).

U velikim riječkim radnim organizacijama, novozaposleni radnici pri INDOK centrima polaze informativni seminar.

Kolege iz riječke NB inzistirali su na dobroj signalizaciji u bibliotekama te izmjerili rezultate rada na eksperimentu iz 1986, kojim su studente I. godine studija filologije u toku 7 sati podučavali kako se koristiti bibliotekom. Nakon toga obavili su provjeru testom, kao uvjet za upis semestra. Ishod provjere pokazao je da je ova obuka za 95% studenata bila prvo obrazovanje o biblioteci.

Primjerom dobre suradnje s fakultetom pokazuje se podatak da na Medicinskom fakultetu, za III. stupanj studija, već 25 godina polaznike podučavaju iz metodike znanstveno-istraživačkoga rada.

Zaključak je plenuma da se od Republičkoga komiteta za prosvjetu i kulturu... zatraži da satove poduke studenata uključi u program studija, a one biblioteke koje to već rade neka predlože modele obrazovanja za svoj tip biblioteka.

Obaviještani smo da komisija riječkoga sveučilišta za bibliotečno-informatičku djelatnost na tomu već radi.

V i j e s t i

OTVORENA KNJIŽNICA "MATIJA VLAČIĆ ILIRIK"

U Rovinju je 3. travnja 1987, u ulici Domenica Pergolisa 2, otvorena Gradska biblioteka - Biblioteca civica "Matija Vlačić Ilirik". Skromnome činu prisustvovao je i dr. Božidar Gagro, republički sekretar za obrazovanje i kulturu SR Hrvatske.

Tako je Rovinj, grad izvjesne bibliotečne tradicije i posljednje istarsko središte bez gradske knjižnice, dobio "hram knjige" u funkciji i narodne biblioteke - jer slične ustanove na ovom području dosad nije bilo. Upornim i ustrajnim radom, prvenstveno ljudi kojima je knjiga potrebna i bliska, te uza svesrdnu podršku i pomoć općinskoga SIŽ-a u oblasti kulture, kulturnih institucija i pojedinaca, dobiven je višenamjenski prostor koji je danas moguće prepoznati tek u naznakama. Valja se, naime, nadati da će sadašnja klasična knjižnica, prošlostoljetna tipa, prerasti u BIC rovinjske općine - što bi bilo na logičnije; da će uz čitaonicu zaživjeti i kao kulturno središte pogodno za odvijanje raznovrsnih programa i sadržaja: predstavljanje novih knjiga, zanimljivih misaca, društvenih i kulturnih tribina, predavanja i tomu slično.

Biblioteka se nalazi u prizemlju trenutno zapuštene vile, u sada već prostornom središtu grada. Osnovni podaci iz njene "osobne karte" govore da obuhvaća oko 140 četvornih metara korisnoga prostora, s nešto više od 9.000 knjiga. To znači da po stanovnika grada dolazi manje od jedne knjige, a dvostruko manje u odnosu na broj žitelja općine. Oko 60% fonda čine novi naslovi, a najzastupljenija su, dakako, područja beletristike te dječje i omladinske književnosti. Obogaćivanje fonda stručnim naslovima i planska nabavka periodike tek slijedi.

Knjižnica ima studijski prostor s referentnom zbirkom i 4 mjesta za nesmetan rad, uz to još 12 čitalačkih mjesta u čitaonici. I buduća nabavna politika, kao i dosad, vodit će računa o dvo-

jezičnosti grada i njegovu turističkom profilu.

Broj upisanih članova, u razmjerno kratkom vremenu, ohrabruje i pokazuje koliko je Rovinjcima knjižnica nedostajala. Da bi ona u potpunosti bila spremna za pružanje usluga korisnicima, moraju se riješiti osnovna organizacijska i kadrovska pitanja (trenutno je zaposlen samo jedan radnik). Očito je da problemi koje, u drukčijim okolnostima, knjižnice rješavaju prije otvorenja - ovdje još postoje. Tek stvaranjem uvjeta za svestran stručan i stvaralački rad, ova bi ustanova mogla prerasti razinu "habaonice knjigâ" i opravdati ime koje nosi. Na njezinu razvojnom putu valja očekivati širu društvenu podršku, jer goli prostor, police i knjige u razvijenom svijetu odavno već ne čine knjižnicu.

B.B.

"MORNARIČKA BIBLIOTEKA"

U izdanju Povijesnoga društva Istre izišla je ove godine knjiga profesora Rômana Lukina "Mornarička biblioteka u Puli".

Doajen istarskih bibliotekara i jedan od najboljih poznavatelja **pulske mornaričke knjižnice**, u opsežnoj monografiji iznosi povijest knjižnice što ju je 1815. u Veneciji utemeljila i 1866. u Pulu prenijela mornarica Austro-Ugarske Monarhije. U knjizi nalazimo sve bitne podatke o fondovima, katalozima, evakuaciji, restituciji... publikacijâ ove osobite zbirke. Pridružujemo se brojnim čestitkama koje je prof. Roman Lukin, najstariji naš član i jedan od utemeljitelja DBI, dobio prigodom izlaska knjige iz tiska, i želimo mu dug i plodan život.

"VODIČ KROZ HARODNE I ŠKOLSKE BIBLIOTEKE ISTRE"

Dobili smo još jednu nakušno potrebnu publikaciju. Razvojna

i matična služba Naučne biblioteke u Puli izdala je "Vodič kroz narodne i školske biblioteke Istre" koji donosi podatke o 79 knjižnica na području 7 istarskih općina. Uz adresar u njemu su - uz ostalo - podaci o fondovima, katalogima, bibliotekarima, njihovoj stručnoj spremi, o korisnicima...

ORGANIZACIJA BESPRIJEKORNA

Više je bibliotečnih radnika Istre bilo angažirano u organizaciji 26. skupštine Hrvatskoga bibliotekarskog društva, koja je 25. i 26. svibnja o.g. održana u Puli. Svi su oni, u granicama svojih mogućnosti, nesebično radili i doprinijeli uspješnosti dosad najvećega skupa bibliotekara SR Hrvatske. Besprijekornoj organizaciji, za koju je DBI dobilo brojna priznanja, doprinio je složan rad bibliotekara, a napose predsjednice Organizacijskog odbora - prof. Marije Petener-Lorencin, kojoj i ovom prigodom zahvaljujemo i odajemo zasluženo priznanje.

Pripremio: B.C.

O s o b n e   v i j e s t i

BORO STIPANOVIĆ

Od svibnja 1987. godine u Naučnoj biblioteci u Puli radi novi direktor - Boro Stipanović.

Rođen 1951. u Vrbovskome u Gorskom Kotaru, završio je Filozofski fakultet u Zagrebu, grupu predmeta filozofija - sociologija.

I dosad je drug Stipanović obavljao niz odgovornih dužnosti u Puli. Bio je - uz ostalo - direktor Radničkog sveučilišta "Jurica Kalc", urbani sociolog u Zavodu za urbanizam, stručni suradnik za prosvjetu, kulturu, fizičku i tehničku kulturu u Komitetu za društvene djelatnosti Skupštine općine Pula.

NELA MAČINOVIĆ

Odlukom Skupštine općine, 5. ožujka 1987. direktoricom Općinske knjižnice i čitaonice u Puli imenovana je Nela Mačinović.

Rođena je u Puli 1955. godine. Diplomirala je na pulskoj Pedagoškoj akademiji, grupu predmeta - hrvatski i talijanski jezik, položila stručni ispit iz bibliotekarstva i stekla zvanje višega knjižničara. Sada je apsolventica na Pedagoškom fakultetu u Rijeci.

Od 1977. radi u Općinskoj knjižnici i čitaonici, u kojoj je od svibnja 1985. godine i vršiteljica dužnosti direktora.

Nela Mačinović godinama je djelatno prisutna u kulturnom životu Pule, osobito u radu njenih kulturno-prosvjetnih društava.

BORIS BILETIĆ

Od 1. srpnja 1986. godine u rovinjskoj Gradskoj knjižnici

"Matija Vlačić Ilirik" kao bibliotekar radi Boris Biletić.

Rođen je u Puli 1957. godine. Školovao se na pulskoj Pedagoškoj akademiji (skupina predmeta hrvatski jezik i književnost i njemački jezik s književnošću) te na Odsjeku za jugoslavenske jezike i književnosti Filozofskoga fakulteta u Zagrebu.

Pripremio: B.C.

E p p

SLUŽBA ZNANSTVENIH INFORMACIJA

Nacionalna i sveučilišna biblioteka

Zagreb, Marulićev trg 21

Da bi redovito bili obavještavani o novostima u svome istraživačkom području, znanstvenici su prisiljeni neprekidno odvajati puno vremena na pregledavanje znanstvene i stručne literature.

Ukoliko biste htjeli uštedjeti na vremenu, koje vam prelistavanje knjiga i časopisa - radi pronalaženja bitnih znanstvenih informacija - oduzima, koristite se uslugama Službe znanstvenih informacija Nacionalne i sveučilišne biblioteke u Zagrebu.

Posredstvom ove službe, koja je preko British Library povezana sa svjetskim kompjutoriziranim bazama podataka, možete u roku od dva tjedna dobiti pregled cjelokupne literature o određenoj problematici za višegodišnje razdoblje. Svaka je bibliografska jedinica popraćena sažetkom na engleskom jeziku.

Za naručivanje pretraživanja dovoljno je da podrobno opišete problematiku koje vas zanima i da navedete vremensko razdoblje za koje želite obavljanje pretraživanja.

Radi nabavke izvornih radova (knjigâ i članaka iz časopisa) obratite se Službi za međubibliotečnu suradnju Nacionalne i sveučilišne biblioteke.

Cijena pretraživanja ovisi o broju dobivenih jedinica, a plaća se u dinarima. Najčešće se kreće u rasponu od 10.000 do 30.000 din.

Možete nas osobno posjetiti - radnim danom od 8 do 16 sati u Nacionalnoj i sveučilišnoj biblioteci, ili nam se pismeno obratiti.

Za dodatne obavijesti obratite se Službi znanstvenih informacija na telefon 041 446-322/127.

REFERALNE INFORMACIJE

Tehnika i prirodne znanosti - RP, SDI, posudba iz inozemstva
za dinare:

CENTRALNA TEHNIŠKA KNJIŽNICA, Ljubljana, Tomšičeva 7.

Ekonomija - RP, SDI:

CENTRALNA EKONOMSKA KNJIŽNICA, Ljubljana, Kardeljeva ploščad 17.

Društvene znanosti - RP, SDI:

OSREDNJA DRUŽBOSLOVNA KNJIŽNICA "J. GORIČARJA",
Ljubljana, Kardeljeva ploščad 5.

Tjedni sadržaji časopisa iz svijeta - CURRENT CONTENTS:

NACIONALNA I SVEUČILIŠNA BIBLIOTEKA, STUDIJSKA BIBLIOTEKA,
Zagreb, Marulićev trg 21.

INFORMACIJSKI CENTER Ljubljana, Vojkova 69:

RP, SDI iz međunarodnih baza.

CENTAR ZA DOKUMENTACIJU I INFORMACIJE, Zagreb, Trg Republike 2:

RP, SDI iz međunarodnih baza ekonomije.

JUGOSLOVENSKI CENTAR ZA NAČINU I TEHNIČKU DOKUMENTACIJU,
Beograd, S. Penzića - Krcuna 29-31:

RP, SDI iz međunarodnih baza tehnike.

INŠTITUT ZA BIOMEDICINSKO INFORMATIKO, MF, Ljubljana, Vrazov trg 2/3

RP, SDI iz međunarodnih baza.

ONLINE INFORMACIJSKA SLUŽBA

Izraz "online informacijski sustav" (ONLINE INFORMATION SYSTEM) posljednjih se godina udomaćio kao međunarodni naziv; označuje tehnologiju traženja informacija u realnu vremenu putem terminala, u pravilu prilično udaljenog od računara na koji je postavljen informacijski sustav s bazama podataka.

INFORMACIJSKI CENTER LJUBLJANA (IC) započeo je 1978. godine za korisnike izvoditi online usluge, u okviru PIS-a za paten-
tne porodice, na računaru INPADOC u Beču; uslijedilo je uvo-
đenje potpune ponude međunarodna informacijskog sistema DIALOG,
1980. godine, s više od 100 različitih baza podataka na raču-
naru u Palo Altu, Kalifornija, SAD; početkom 1982. IC korisni-
cima u Jugoslaviji nudi usluge najvećeg evropskog informacijs-
skog sustava ESA-IRS - s više od 40 baza i banaka podataka, ve-
ćinom iz Europe, uz upotrebu računara u Frascatiju, Italija.

Online informacijska služba jugoslavenskim korisnicima nudi, u svjetskim razmjerima najsuvremeniji i najdjelotvorniji način informiranja na gotovo svim područjima znanosti, tehnologije, ekonomike, zdravstva, školstva, humanistike - iz preko 150 različitih baza i banaka podataka koje ukupno sadrže više od 50 milijuna bibliografskih referenci, pretežno s apstraktima.

Korisnik koji naručuje online uslugu trebao bi:

- problem na koji želi odgovor, opisno odrediti;
- navesti one ključne riječi na engleskom, koje se u stručnoj literaturi rabe za područje pitanja/profila te njihove logič-
ne veze (Bool-ova logika) u profil/pitanje;
- približno definirati izvore, iz kojih želi obavijest (članci, izvještaji, patenti, doktorati itd), vremensko razdoblje u godinama (npr. 5 posljednjih godina) te, ukoliko ih poznaje, baze podataka iz kojih želi informaciju;
- navesti posebne želje (traženje po autorima, za pojedina područja traženja po postojećim klasifikacijskim sustavima i sl).

Poželjno je da korisnik pri izvođenju online pretraživanja u IC Ljubljana, bude prisutan radu s terminalom, ako ne poznaje način upotrebe online informacijskog sistema te baze podataka (kad prvi put upotrebljava takav sustav).

Korisnik trenutno (u toku online pretrage) dobiva obavijest o pronađenim referencama (bibliografskim zapisima), može ih pro-
vjeriti - odgovaraju li postavljenom pitanju/profilu, saznaje broj pronađenih referenca i sudjeluje pri reformulaciji pitanja -
ako rezultat ne zadovoljuje. Nakon završena pretraživanja, rezultati se putem terminala ispisuju u računskom centru (offline print) u koji je informacijski sustav smješten, uglavnom iz fi-
nancijskih razloga, te se dostavljaju poštom (iz Amerike u roku od 15 dana, iz Evrope brže).

Na osnovi ispisanih referenci primljenih poštom, korisnik u drugoj fazi ima mogućnost naručiti kopije cjelovitih dokumenata klasičnom metodom (nebibliotečna posudba), ili također - online.

PIS - PATENTNA INFORMACIJSKA SLUŽBA

INFORMACIJSKI CENTER LJUBLJANA, Kardeljeva ploščad 17 (tel. 061 345-161/261), raspolaže međunarodnom bazom patentnih bibliografskih podataka INPADOC u računarskom i mikrofilmskom obliku - od 1. siječnja 1968. godine. Svaki podatak ima sljedeće elemente:

- podatke o prijavi (država, datum, broj, vrst dokumenta);
- objavu (publikacije) (država, datum, broj, vrst dokumenta);
- prioritet (država, datum, broj);
- naslov dokumenta;
- ime izumitelja;
- firmu koja prijavljuje;
- KOD međunarodne patentne klasifikacije (IPC).

Informacijski center, u suradnji s INPADOC-om, unosi u bazu podataka sve jugoslavenske patentne dokumente - s naslovima prevedenim na engleski jezik.

Korisnicima iz cijele Jugoslavije IC nudi mogućnost uporabe cjelokupne INPADOC patentne bibliografske baze podataka, po cijinama jednakim svuda u svijetu.

Najvažnije standardne usluge su:

- SDI (selektivna diseminacija informacija), tekuće obavještanje o novostima; korisnik svakih 14 dana - za određeno područje, ustanovu ili državu koju sam određuje - dobiva izvještaj o novim izumima publiciranim u patentnoj dokumentaciji.
- RP (retrospektivno pretraživanje), jednokratni retrospektivni pregled patentne dokumentacije na zahtjev koji određuje i opisuje korisnik.
- IRP, pregled zemljopisne rasprostranjenosti određena patenta u raznim državama, i njegove valjanosti.
- PD, dostavljanje kopija zatraženih patentnih dokumenata iz cijeloga svijeta.

NACIONALNA I SVEUČILIŠNA BIBLIOTEKA (NSB)
Studijska biblioteka
Služba znanstvenih informacija
41000 Zagreb, p.p. 550/tel. 041 446-322/120
(telex: 22206)

OBRAVJESTI O ČLANCIMA IZ
- PRIRODNIH I (BIO)TEHNIČKIH ZNANOSTI
- MEDICINE

- izvor:** BAZA PODATAKA "CURRENT CONTENTS" iz Institute for Scientific Information, Philadelphia, SAD. Magnetske vrpce tjedno stižu zrakoplovom i odmah se obrađuju IBM-računalom u Tvornici "Nikola Tesla".
- podaci:** imena (svih) i **adrese** (prvih) autora članaka, naslovi njihovih članaka i navodi gdje su objavljeni;
- iz oko 4.000 časopisa koji donose oko 70% svjetske znanstvene literature.
- informacije:** - tjedne (TEKUĆE ZNANSTVENE NOVOSTI - TZN);
- jednokratne (RETROSPEKTIVNA ZNANSTVENA INFORMACIJA - RZI).
- TZN:** - pretplatnici dobijaju tjedne ispise s podacima (v. gore) iz časopisa koji su izašli u prethodnom tjednu; od autora se izravno mogu tražiti kopije (separati) njihovih članaka; velika je prednost u brzini (ažurnosti) privanja informacija;
- pretplata za grupe od po 7 naslova časopisa je 10.000 dinara (za 52 ispisa, odnosno razmjerno pretplatničkom razdoblju); a dobivaju se podaci (v. gore) iz svih članaka koje objave časopisi iz pretplatničkog izbora;
- za tematska ("ciljana") pretraživanja prema riječima (do 10, u raznim kombinacijama) iz naslova članaka bilo kojeg od časopisa ove baze podataka, pretplata je 10.000 dinara (za 52 ispisa, odnosno razmjerno pretplatnom razdoblju);
- dostava: tjedno - poštom, ili preuzimanjem u NSB.
- RZI:** - pretražuju se podaci sa 52 magnetske vrpce za 1984. i one prispjele u 1985. i 1986. godini;
- cijena ovisi o broju istovremenih pretraživanja.

Voditelj za TZN i RZI: dr. S. Maričić,
znanstv. savj.

Sinjsku protuvrijednost od 17.800 dolara za pretplatu na magnetske vrpce uložila je NSB, iz namjenskih sredstava za pravo na otvaranje deviza-odobrene od Republičke zajednice za znanstveni rad. Pretplatnici NSB sudjeluju u toj investiciji, već samo plaćaju troškove računarske obrade i manipulacije.

D. o d a t a k : OGLEDNI PRIMJERAK (upute korisnicima biblioteke)

- Djelatnost biblioteke,
- historijat,
- zadaci,
- fond,
- struktura fonda.

- Dežurni bibliotekar-informator dat će vam uputstva o načinima korištenja građe b. ili načinima dolaženja do podataka drugih specijaliziranih INDOK centara.
- Grupni posjeti mogu se najaviti nekoliko dana unaprijed, uz dogovor da li se želi čuti i predavanje o historijatu biblioteke i knjige, o korištenju informacijskih sistema ili o metodama znanstvenog rada.

KATALOZI

Ključ kojim se dolazi do potrebne publikacije. Korisnicima su na raspolaganju...

Abecedni katalog se konzultira kad je autor djela poznat.

Autor može biti i korporativno tijelo, npr.: društva, RO, DPZ, SO, IV Sabora... npr.:

- Savez sindikata Hrvatske. Gradsko vijeće (Zagreb)
Pravilnik...
- Jugoslavija. Zakoni
Zakon o parničnom postupku...

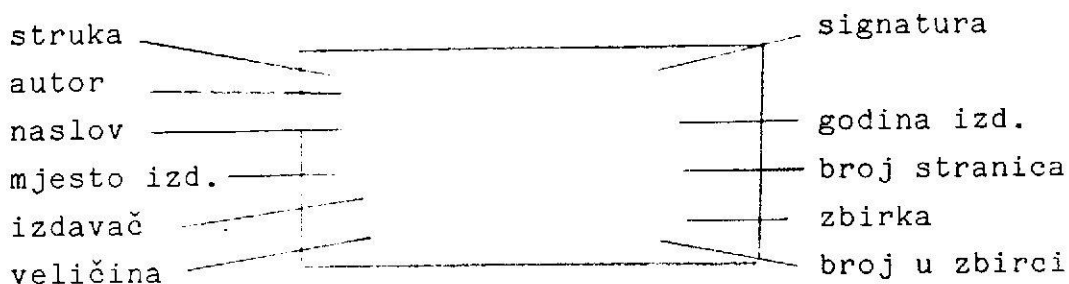
Publikacije bez određenog autora traže se po prvoj riječi naslova, npr.:

- Priručnik za izradu periodičnog obračuna...
- Struganje cilindrično između šiljaka...

Znanstveni skupovi, konferencije i simpoziji svrstani su u katalogu pod svojim nazivom, npr.:

- Simpozij o korištenju sunčeve energije (2. 1978. Opatija)
- Kongres antropologa Evrope (1. 1977. Zagreb).

Primjer kataloškog listića:

Ako vas zanima što b. posjeduje iz određene znanstvene oblasti, koristite STRUČNE KATALOGE...

Događa se da b. ne posjeduje publikaciju koju tražite, no postoji mogućnost da putem međubibliotečne posudbe dobijete knjigu, ili fotokopiranu te mikrofilmiranu građu, iz Periodike u zemlji i inozemstvu. Korisnik snosi troškove poštarine i fotokopiranja.

KNJIGE DOBIVENE MEĐUBIBLIOTEČNOM POSUDBOM KORISTE SE SAMO U ČITAONICI B.!

Savjet je - da ne tražite knjigu u zadnji čas!

PREDMETNI KATALOG

Odgovara na pitanje o kojoj posebnoj TEMI b. posjeduje građu, a organiziran je...

Složen je abecednim redom ključnih riječi iz tekstova koji su bibliotekarski obrađeni.

ključna

riječ

signatura

svezak

publikacija u kojoj je objavljen tekst
gornjeg naslova, pri popunjavanju zadužnice
traže se podaci o publikaciji

POSUDBA

Kada ste u jednom od kataloga pronašli željenu publikaciju ili informaciju o članku u časopisu, potrebno je popuniti zadužnicu, bilježenjem signature, broja pod kojom je publikacija smještena na spremištu. To je broj ispisan...

Za časopise i novine potrebno je staviti i oznaku sveska (npr. Č-49/II Naše teme, br.6/1979.g.)

Izvan b. ne posuduju se...

Na zahtjev korisnika kopira se bibliotečna grada uz naplatu usluge. Grada zaštićena postupkom laminacije ne može se fotokopirati. Fotografiranje grada dozvoljeno je uz znanje voditelja b.

BIBLIOGRAFSKA ISTRAŽIVANJA

Na zahtjev korisnika izrađuju se pretraživanjem bibliografija popisi publikacija ili članaka o određenim užim znanstvenim područjima. Uvriježena je praksa obraćanja specijaliziranim INDOK centrima radi konzultiranja STRANIH baza podataka o nekim temama (npr. iz medicine, elektronike). Usluge se naplaćuju ovisno o broju nadenih bibliografskih jedinica i utrošenom vremenu.

Primjedbe na rad b. i njenog osoblja, prijedlozi za unapređenje rada, primaju se u pismenom obliku s potpisom podnosioca, u... ili upravi b.

Žalbe i prijedlozi bit će razmotreni, a podnosilac obaviješten o poduzetim mjerama.